

## De oude en de nieuwe mens

### Romeinen 7

---

In de brief aan de Efeziërs zien wij de christen als *opgestaan* met Christus. Romeinen 7 toont ons het tegenbeeld van deze waarheid: een mens met Christus *gestorven*. Het lijkt in tegenspraak met elkaar, maar dat is niet zo. Voordat we kunnen beoordelen wat *oud* is, moeten we weten wat *nieuw* is. We vinden in dit gedeelte geestelijk inzicht door de wijze waarop over de wet wordt gesproken: “Want wij weten (d.w.z. wij als christenen weten) dat de wet geestelijk is” (vs. 14).

“Toen wij in het vlees waren” (vs. 5), dit spreekt over de vroegere toestand die niet meer bestaat. Dat is dezelfde manier als we zouden zeggen: ‘Toen ik in Genève was’. Ik ben er nu niet meer. Zo beschrijft Romeinen 7 de ervaring van iemand die in een toestand verkeert waaruit hij nu *verlost* is.

Overgegaan in een nieuwe toestand

Dit tweede deel van Romeinen (vanaf hoofdstuk 5:12) toont aan dat wij *gestorven* zijn. Wij hebben deel aan een gestorven

Heiland: “Of weet u niet, dat wij allen die tot Christus Jezus gedoopt zijn, tot zijn dood gedoopt zijn?” (Rom. 6:3). Door de dood zijn wij uit onze oude toestand overgegaan in een nieuwe toestand. In Johannes 5:24 staat dezelfde waarheid: “Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wie mijn woord hoort en gelooft Hem die Mij heeft gezonden, die heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven.” Hier vinden wij dus twee dingen: “Hij komt niet in het oordeel”, en “hij is uit de dood overgegaan in het leven.” De christen is niet alleen bevrijd van zijn zonden, maar hij is in een nieuwe positie geplaatst in Christus.

Wij kunnen nooit weten dat wij uit onze vroegere toestand zijn overgeplaatst, als wij dat niet in ons eigen geweten hebben ervaren. Zoals staat in Romeinen 7:18: “Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont.” Er staat niet: “Wij weten”, maar “ik weet.” Als Paulus eveneens zegt: “Want wij weten... (wij als christenen weten) dat de wet geestelijk is”, is dat een zaak van christelijk inzicht. Maar in vers 18 is het: “ik weet.” Dat is dus *persoonlijke ervaring*. Er is geen werkelijke verlossing van de slavernij van de zonde voordat ik uit eigen ervaring tegen God kan zeggen: “ik weet.”

Op het moment dat ik mij dit eigen heb gemaakt, en het genot van de hemel en van Christus in mijn hart heb, besef ik dat het oude een enorme hindernis is. Eerder kon ik niet wensen gestorven te zijn, maar nadat ik in mijn geweten de oude natuur heb leren kennen, zeg ik met Paulus: “Want wij die leven, worden altijd aan de dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus openbaar wordt in ons sterfelijk vlees” (2 Kor. 4:11). En ook: “Maar ik wil volstrekt niet roemen dan alleen in het kruis van onze Heer Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is en ik voor de wereld” (Gal. 6:14).

Wat verbindt ons met de wereld? De oude mens natuurlijk. Want de wet, die de regel van God is voor de mens in het vlees, wordt

Niet de wet, maar de mens wordt aan de kant gezet

toegepast op ons natuurlijke bestaan: “De wet heerst over de mens zolang hij leeft.” Maar door de dood verlaat ik de toestand waarin de wet over mij heerst. Een gestorven mens heeft *niets* meer met de wereld te maken. Niet de *wet*, maar de *mens* wordt aan de kant gezet. Iemand die onderweg is naar de gevangenis en sterft, is vrijverklaard van de straf van de wet. Maar zijn dood stelt de wet niet terzijde. De gestorvene staat niet meer onder haar gezag. De wet richt zich tot de mens als schepsel van God. Zij vertegenwoordigt het gezag van God over de mens, zolang hij leeft en verantwoording verschuldigd is jegens God. Zij is de regel voor de verantwoordelijke mens. Maar de mens is verloren en wordt veroordeeld door de wet. “Wat het vlees bedenkt, is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich niet aan de wet van God, want het kan dat ook niet. En zij die in het vlees zijn, kunnen God niet behagen” (Rom. 8:7-8).

God verwacht geen enkele verbetering van de oude mens, maar Hij geeft een nieuwe natuur en een tweede mens, namelijk Christus, die mijn leven is, het model voor mijn leven. De *wet* is niet slecht, maar de *mens* is slecht. In plaats van de wet uit te voeren, die leidde tot de dood, verlost God mij uit mijn oude toestand. In plaats van de wet geeft Hij mij *Christus*. Hij is mijn leven, mijn voorbeeld, de Persoon voor wie ik leef. Zonder de verlossing die in Christus is, zou de dood voor mij het oordeel betekenen. Maar nu Christus het

oordeel gedragen heeft, is de dood een zekere winst, want hij verlost mij van de oude mens. *“Daar wij dit weten, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde te niet gedaan zou zijn, opdat wij niet meer de zonde dienen”* (Rom. 6:6).

God verwacht geen enkele verbetering van de oude mens

De wet is zonder twijfel een uitmuntende regel, gegeven door het gezag van God. Maar zij richt zich tot een door en door slechte natuur.

De verlossing moet uitkomst geven, daardoor kan ik zien dat ik in Christus ben. Het nieuwe leven, zonder de verlossing, geeft alleen maar een dieper bewustzijn van mijn zondige natuur en maakt mij alleen maar ellendiger. Wanneer ik Christus als mijn verlossing en leven bezit, kan ik echter zeggen: ‘God zij geloofd, de oude mens is gestorven en ik heb niets meer ermee te maken!’

In Romeinen 5 vinden wij de rechtvaardiging. In Romeinen 6 leert Paulus dat Christus gestorven is ten opzichte van de zonde, en dat wij daarom met Hem gestorven zijn. Wij zijn één gemaakt met de dood van Christus. Wij hebben deel aan Zijn dood, en wij hebben ook deel aan Zijn opstandingsleven. Dat is het onderwerp van Romeinen 6.

Romeinen 7 laat ons zien wat daarvan het resultaat is met betrekking tot de wet. Ik bezit niet slechts een nieuwe natuur, maar ik ben principieel ook verlost van de oude. Niet wat de *praktische strijd* betreft natuurlijk, want die blijft tot het einde. Maar mijn oude leven heeft voor God afgedaan. Ik ben niet aan de wet gestorven doordat de wet mij veroordeelt, maar ik ben eraan gestorven door de dood van Christus. De toepassing van die dood werkt in mij de kracht. Als de slavernij van de wet eenvoudig was tenietgedaan door mij te *doden*, zou mij niets anders resten dan het oordeel. Maar Christus heeft eens voor altijd het oordeel op Zich genomen. In Hem heeft God de zonde in het vlees veroordeeld.

Onder de wet hebben wij alleen maar slechte vruchten voortgebracht, wij waren zonder enige vrucht voor God. Nu de heerschappij van de wet voor mij heeft afgedaan, ben ik van een Ander, namelijk van de opgestane Heer – niet van Christus naar het vlees – opdat ik voor God vrucht zou dragen. In het vlees lig ik onder de vloek van de wet, als ik met de wet te doen krijg. Maar nu ben ik ontbonden van de wet, en verbonden met Christus. Opgegaan uit de dood door de kracht van de verlossing, en ontheven aan het kwaad. Wij zijn verbonden met Christus en wij behoren Hem toe, die is opgegaan uit de doden. *“Maar u bent niet in het vlees* (hoewel het vlees nog in mij is, dat blijft zo) *maar in de Geest, als inderdaad Gods Geest in u woont”* (Rom. 8:9).

Ik heb al deze dingen van mijn jeugd af gedaan

Ik was in het vlees. Wat zou het gevolg zijn, wanneer de wet op mij zou worden toegepast? De hartstochten van het vlees werkten in mij

en brachten vruchten voort voor de dood. Het vlees onderwerpt zich niet aan de wet van God. Het enige gevolg hiervan is het oordeel. Saulus was rechtvaardig wat de wet betreft: *“Wat de gerechtigheid betreft die in de wet is, onberispelijk”* (Fil. 3:6). Hij aanbad God in oprechtheid, maar leefde als farizeeër toch geheel in het duister. Hij had geen grove zonden, die het natuurlijke geweten aan het licht brengt. Saulus kon met de rijke jongeling zeggen: “Ik heb al deze dingen van mijn jeugd af gedaan.” Hij was geen boosdoener, maar toen de wet hem duidelijk maakte: “U zult niet begeren”, werkte de zonde in hem allerlei slechte begeerten. Twee dingen kenmerken de zonde:

1° Eigen wil.

2° Begeerte.

Veronderstel dat u een buitengewoon eigenzinnig kind hebt. De eigen wil toont zich des te meer, naarmate het kind belemmerd wordt door een gebod. Als ik zeg: Je moet niet daarnaar kijken, is de begeerte en de wens om te kijken onmiddellijk gewekt. In mij leefde het vlees met zijn eigen wil en boze begeerten. De wet van God komt daarbij en wekt het vlees onmiddellijk op tot begeerte en veroordeelt zo het vlees.

*“Maar nu zijn wij van de wet vrijgemaakt, gestorven aan dat waarin wij gevangen waren.”* Om een beeld te gebruiken: niet de politie is dood, maar doordat de gevangene gestorven is, heeft de wet geen enkele macht meer over hem. Door de dood is hij *helemaal* aan de macht van de wet onttrokken: *“(…) zodat wij dienen in nieuwhed van de geest en niet in oudheid van de letter”* (vs. 6).

*“Wat zullen wij dan zeggen? Is de wet zonde? Volstrekt niet! Maar ik zou de zonde niet gekend hebben dan door de wet; want ook de begeerte zou ik niet gekend hebben, als de wet niet gezegd had: U zult niet begeren”* (vs. 7). Paulus spreekt hier niet over de zonden (meervoud), maar over de zonde (enkelvoud). Eerder had hij gesproken over de zonden, de zondige daden, maar nu spreekt hij *over de zonde, over mijn natuur*. Als iemand een moordenaar is, laat zijn natuurlijke geweten hem weten dat hij een *zondaar* is. Maar Paulus had geen misdaden gepleegd. Zijn geweten veroordeelde hem zonder dat er sprake was van openlijke overtredingen. De wet zei tegen hem: *“U zult niet begeren.”* Tot op dat ogenblik had hij geen besef van de zondige natuur, die hem ertoe aandreef om te begeren. *“Want zonder wet is de zonde dood”* (vs. 8).

De wet zegt tegen mij dat ik niet moet begeren, terwijl ik dat toch doe! Ik ben dus duidelijk onder het oordeel. Dat is de eerste man uit vers 2. Er

Er kunnen niet tegelijk twee mannen in je leven zijn, die gezag over je hebben

kunnen niet tegelijk twee mannen in je leven zijn, die gezag over je hebben. Het is onmogelijk op de grondslag van de wet gerechtvaardigd te worden. Dat is waar, dat zegt Romeinen 3. Maar hier is het een andere

kwestie. Je kunt niet twee *autoriteiten* in je leven hebben, de wet en Christus. Wat de zonde belet om over mij te heersen, is eenvoudig dat ik een kind van God ben en daarom niet onder het machtsgebied van de wet val. Ik kan niet onderworpen zijn aan een nieuwe machthebber, zonder voor de andere gestorven te zijn. Zodra ik echt zondig terwijl ik mij onder het gezag van de wet heb geplaatst, bemerk ik dat de wet voor mij de dood betekent: “Want de zonde heeft door het gebod aanleiding gevonden en mij verleid en door het gebod gedood. De wet is dus heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed. Is dan het goede mij de dood geworden? Volstrekt niet! Maar de zonde, opdat zij zou blijken zonde te zijn, heeft door het goede mij de dood gewerkt, opdat de zonde uitermate zondig zou worden door het gebod. Want wij weten dat de wet geestelijk is; maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde” (vs. 11-14).

Nu ik een nieuwe natuur heb ontvangen, roert de zonde zich en is ze uitermate zondig geworden. De zonde krijgt een ander karakter: ze wordt een welbewuste overtreding. En alles waarvan ik meende dat het niet erg was, blijkt alleen maar eigen wil te zijn. Het kan een vriendelijke eigen wil zijn, maar het is *zonde*. “Wij weten dat de wet geestelijk is” – dat weten wij als christenen. De wet gaat niet alleen over zichtbare daden, zoals moord en dergelijke zaken. Maar ik weet uit eigen ervaring dat de wet de begeerten van de natuurlijke mens verbiedt: “Maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde” (vs. 14).

De zonde krijgt een ander karakter

Paulus spreekt eerst over het geweten: “Want wat ik doe, weet ik niet.” Dat is het geweten. De geestelijke mens veroordeelt het kwaad

dat hij doet. Hij is volkomen in overeenstemming met de wet. De wil is vernieuwd, het geweten keurt de wet goed. Het is erg belangrijk te leren dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont (vs. 18). Hij zegt: “Ik weet dat in mij.” Hij zegt niet: wij weten dat wij veel slechte dingen gedaan hebben. Hij weet niet alleen wat hij *gedaan heeft*, maar iets dat veel fundamenteeler is: *hij weet wat hij is*. Hij is een goede tuinman, niet een die de slechte appels oogst zonder ze te willen hebben; hij veroordeelt de slechte boom die ze voortbrengt. Telkens als de eigen wil werkt, is het zonde. De eigen wil erkent niet de tegenwoordigheid en het gezag van God. U accepteert dat als leer, beste vrienden, maar *weet u het ook?* Weet u dat u volkomen *zondig* bent, als het gaat om de eigen wil van de oude mens?

Als wij de gelukkige vrijheid kennen dat wij in onze lichamen de dood van de Heer Jezus omdragen, dan zijn wij met *Christus* bezig. Maar als wij in Zijn tegenwoordigheid komen en de oude mens niet voor dood houden, *dan zal hij zich openbaren*. Dan moeten wij onszelf oordelen. Ik moet mijzelf ieder ogenblik wantrouwen, en door de genade van God draag ik in mijn lichaam de dood van de Heer Jezus om. Natuurlijk heb ik een vernieuwde wil: “Want het willen is bij mij aanwezig, maar het doen van het goede niet.”

Ik heb geen *kracht* om het goede te volbrengen. Ik ben in de positie dat ik volkomen krachteloos ben, hoewel ik van goede wil ben: “Ik vind dus deze wet voor mij die het goede wil doen: dat het kwade bij mij voorhanden is. Want ik verlustig mij in de wet van God naar de innerlijke mens; maar ik zie in mijn leden een andere wet, die strijd voert tegen de wet van mijn denken en mij tot gevangene maakt door de wet van de zonde die in mijn leden is. Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit dit lichaam van de dood?” (vs. 21-24). Ik heb mezelf leren kennen.

Er vallen hier drie dingen op:

1° Er is geen goed in mij, d.w.z. in mijn vlees. Dat ben ikzelf, ondanks het feit dat ik het nieuwe leven heb ontvangen. Maar de wet die het goede eist, terwijl ik het kwaad in mijzelf ontdek, spreekt dit oordeel uit: geen goed in mij!

2° Een zeer nuttige zaak om te weten is dat *ik* het niet ben die het doe, maar *de zonde* die in mij woont. Ik zou alles wel willen doen om maar niet te zondigen.

3° Hoewel ik, d.i. de nieuwe mens, het goede wens te doen, heb ik geen kracht. Het ‘ik’ haat de zonde, maar de zonde is sterker. Ik vermag niets tegen de zonde. Dat is een verschrikkelijke conclusie, maar ik leer op die manier wel wie ikzelf ben. Door ervaring heb ik het bewustzijn gekregen dat ik niets kan doen tegen het kwaad. Wanneer ik terugkijk zie ik het gevolg van de onderwerping aan de eerste Adam. Ik kan niet slagen en zal het nooit kunnen, want mijn oude *ik* onderwerpt zich niet. Dan laat ik die gedachte los en kijk naar die Ander, de opgestane Heer.

Als mijn kind in een put valt, kan het denken zelf sterk genoeg te zijn om eruit te komen. Als het zelfvertrouwen heeft, zal het

Mijn oude ‘ik’ beter leren kennen

dat proberen. Maar het is nutteloos. Ten slotte geeft het de moed op en zegt: ‘Ik kan het niet.’ Nu heeft het zelfkennis, en kan ik het eruit halen. Want al heb ik het leven, ik heb *verlossing* nodig en niet slechts hulp. Ik ben iemand anders geworden, én ik heb een nieuwe positie ontvangen in de Ander, de Heer Jezus Christus. Dan leer ik mijn oude ‘ik’ beter kennen, en de wet wordt voor dit doel gebruikt. Niet als een middel tot het heil; dat zou wreed zijn, want het resultaat zou een volledige mislukking zijn. Maar wij moeten onszelf leren kennen en daarom worden wij langs die weg geleid.

Ben ik in het vlees? Nee, ik ben er radicaal van bevrijd door de verlossing die in Christus is. De oplossing is de ware kennis van het eigen ik, opgedaan door ervaring. Als wij niet in gemeenschap zijn met God, kunnen wij geen kracht verwachten om ijdele dingen, begeerten en alles dat ons kan belemmeren, te bestrijden. *Niemand is echt nederig, voordat hij door Romeinen 7 is gegaan*. Ik kan de vergeving kennen, maar ik zal nooit een nederig mens worden als ik niet beseft dat ik mijzelf in geen enkel opzicht kan vertrouwen.

Ik kan vergeten dat ik iemand in huis heb die gevaarlijk is en opgesloten moet blijven; dat is onachtzaamheid en ik zal eronder lijden. Maar als wij het sterven van de Heer Jezus in onze lichamen omdragen, hebben wij niets te vrezen en dan zal God ons helpen. Ik kan tegen God zeggen dat ik mij voor de zonde dood zal houden. Maar God zegt tegen mij: 'Ik kan geen vertrouwen in jou hebben, *Ik houd jou in de dood.*' Hij komt ons te hulp door ons aan de dood over te leveren (2 Kor. 4). Zodra ik Christus bezit, ben ik niet meer in het vlees. Ik ben verlost. Zonder de verlossing zou de dood echter niet alleen het einde van het vlees betekenen, maar zou de veroordeling ook de dood in het vlees zijn.

Radicaal bevrijd  
door de verlossing  
die in Christus is

Er is hier geen sprake van vergeving. De vergeving vinden wij op andere plaatsen. Maar er is sprake van de verlossing van de oude natuur, van de oude

mens. Niet alleen is Christus mijn leven en heb ik vergeving van zonden ontvangen, maar ik ben ook *gestorven* met Christus. Dat is een persoonlijke ervaring, en zo leer ik proefondervindelijk de oude mens kennen. Het is niet voldoende te zeggen: 'Wij weten', maar wel: 'Ik weet dat ik vleeselijk ben, verkocht onder de zonde.' Telkens wanneer het vlees bij een gelovige werkzaam is, en dat is vaak de realiteit, dient het de wet van de zonde. Maar wij zijn *niet* in het vlees. Vers vijf zegt: "Want toen wij in het vlees waren." Dat betekent dat wij nu niet meer in die positie verkeren. Eenmaal daaruit verlost, kan ik zeggen wat het betekende in het vlees te zijn. De mens waarvan hier sprake is, leeft onder de wet: wij weten dat de wet geestelijk is; wij keuren de wet goed; wij hebben er behagen in. Maar hier vindt men geen woord over Christus.

Vrienden, ik ben een beetje wijdlopig. Want ik geloof niet dat wij zonder risico onze voorrechten kunnen kennen en genieten, als wij deze ervaringen niet hebben gehad. Ik kan de vergeving bezitten, maar ken ik ook mijn positie voor God en het feit dat ik niet meer in het vlees ben, maar in de Geest? Dat ik alleen door de verlossing bevrijd ben uit de toestand waarin ik mij bevond? Ken ik mijzelf zo in de praktijk?

De wet ziet ons nooit als voor de zonde gestorven. De wet houdt zich bezig met onze verantwoordelijkheid: 'Doe dit en u zult leven.' In het Paradijs was gezegd: 'Doe dat niet, anders zult u sterven.' Maar ook dat was menselijke verantwoordelijkheid. De wet beziet ons als mensen die in de praktijk op de proef worden gesteld. Als men grove zonden achterwege laat, kan men zelfs van Christus een wet maken. U kunt zeggen: 'Ik wil graag heilig zijn', wat volkomen juist is; want zonder heiliging zal niemand de Heer zien. Maar er is een andere vraag: Bent u op de juiste wijze daar gekomen?

Uw wens is goed. Maar als u Christus hebt gevonden, is dat *genade* en u zult er ook de kracht voor krijgen. Moet ik dan niet heilig zijn? Ja, maar in werkelijkheid zoekt u door zo te spreken gerechtigheid in *uzelf*. Want u vraagt zich af of u wel aangenomen wordt? Het verlangen naar heiligheid is goed. Maar zonder de kennis van de verlossing leeft u onder verplichtingen waaraan u niet kunt voldoen. Wat een troost om te weten dat ik deelgenoot ben geworden van de heiligheid van God.

Men kan zelfs van de liefde van Christus een wet maken. Dat kan op duizend verschillende manieren gebeuren. Het klopt wanneer ik zeg dat ik Hem meer zou moeten liefhebben. Maar het gaat om *Zijn* liefde voor mij, die ik beter zou moeten leren kennen. Welke redenen God ons ook kan geven om Hem lief te hebben, het zal nooit de liefde in ons vlees doen ontwaken. Als een kind tegen mij zou zeggen dat het zijn moeder niet genoeg liefheeft, zou ik antwoorden dat het haar nog nooit heeft liefgehad. Maar als het zou zeggen: 'Als u mijn moeder en haar onuitputtelijke goedheid toch eens kende! Ik houd lang niet genoeg van haar.' Dan zou ik zeggen: 'Jij houdt veel van je moeder.' Wij zullen nooit tevreden zijn over de liefde van ons eigen hart voor God, wanneer wij inzicht hebben in de diepte van Zijn liefde.

Mijn oprechte wens is dat u in deze dingen geoefend zult worden, als dit nog niet het geval is. Want alleen dan zal uw vertrouwen in uzelf gebroken worden. Geve de Heer ons dagelijks te leren Wie Hij voor ons is, en alle middelen te benutten die Hij gebruikt om Hem beter te leren kennen.

---

Titel: [Le vieux homme et le nouvel homme](#)

Oude Sporen 2013

